

نظم برپایه قواعد فقه ۲

رشته تحصیلی: گرایش: حقوق

کلاس: ۱۲۲۰۲۹۵

تعداد سؤالات فقهی: ۳۰ تکلیفی: — تفریمی: —
 زمان آزمون (بسته به تستی و تکلیفی): ۶۰ تفریمی: —

* دانشجوی گرامی: لطفاً گزینه ۱ را در قسمت کد سری سؤال برگه پاسخنامه خود، علامت بزنید. بدیهی است، مسئولیت این امر بر عهده شما خواهد بود.

** این آزمون نمره منفی ندارد.

۱. مواردی از نقص مادی و معنوی وجود دارد که جنایات به آنها، به طور خاص، در شرع مطرح نشده و برای آنها دیه خاصی مقرر نشده است، چگونه باید جبران خسارت نمود؟

الف. از طریق دیه ب. از طریق قصاص

ج. از طریق حکومت د. از طریق صلح

۲. در تعیین دیات منصوص، اصل و در ضمان جنایت غیر منصوص، اصل است.

الف. حرّ، عبد ب. حرّ، حرّ ج. عبد، حرّ د. عبد، عبد

۳. در صحیح عبداً، بن سنان از امام صادق (ع) «و ماکان جروحاً دون الاصطلام فی حکم به ذوا عدل منکم» منظور از «ذوی العدل» کیست؟

الف. شاهد عادل است که باید در محکمه شهادت دهد و به مقتضای آن حکم شود.

ب. کنایه از مجنی علیه است.

ج. کنایه از ذو شاهد عادل است.

د. کنایه از حاکم عادل است.

۴. قاعده «غیر المباشّر لایقاص الا فی موارد» در راستای کدامیک از قواعد زیر است؟

الف. اصل قانونی بودن جرم ب. اصل قانونی بودن مجازات

ج. اصل شخصی بودن جرم د. اصل سرزمینی بودن جرم

۵. از نظر شهید، کاشتن درخت مو - انگور - و ایجاد تاکستان در شرایط زمانی و مکانی خاص که امکان استفاده از انگور برای مشروب سازی ممکن است، چه نوع سببی محسوب می شود؟

الف. سبب قریب ب. مقدمه حرام

ج. سبب ممنوع یا مشکوک د. سبب اقوی

۶. مجموع علل اربعه «فاعلی، غایی، مادی، صوری» که به صورت وجود مقتضی و شرط تأثیر و عدم مانع موجب تحقق مسبب می شود، چه اسبابی نامیده می شود؟

الف. اسباب شرعی ب. اسباب عرفی

ج. اسباب فاعلی د. اسباب عقلی

۷. اسباب عرفی

الف. معمولاً به سبب فاعلی اطلاق می شود که عنصر اصلی در تحقق مسبب است.

ب. به آنها علت تامه نیز گفته می شود.

ج. به مجموع علل اربعه «فاعل، غایی، مادی، صوری» گفته می شود.

د. امارات و معرفیهایی هستند که شرع وجود آنها را به مثابه تحقق مسببات شمرده است.

نام درس: قواعد فقه ۲

رشته تحصیلی: کارشناس حقوق

کلاس: ۱۲۰۲۹۵

تعداد سؤالات فقهی: ۳۰ تکلیفی: — نظری: —
زمان آزمون (تعیین): تستی و تکلیفی: ۶۰ نظری: —

۸. کدام گزینه بیان کننده اسباب شرعی است؟

- الف. اسبابی که شارع به طور قراردادی آنها را سبب اعتبار مسبباتی دانسته که موضوع یا متعلق احکامند.
ب. امارات و معرفیهایی که شرع وجود آنها را نشانه تحقق مسببات شمرده است.
ج. اسبابی که شرع سببیت آنها را نسبت به احکام خاص و معتبر داشته است.
د. همه موارد

۹. اصل در تشخیص سبب چیست؟

- الف. عرف ب. عقل ج. شرع د. فاعل
۱۰. هرگاه شخصی در غیر ملک خود چاهی کنده و دیگری، شخص ثالثی را در آن افکند، در نتیجه وی به قتل برسد، در صورت جهل شخص دوم، به عقید آیت ا... خویی ضمان بر عهده کیست؟

- الف. مسبب ب. مباشر ج. هر دو د. هیچکدام

۱۱. در موارد سببیت، هرگاه در سببیت چیزی یا شخصی نسبت به شیء یا فعلی تردید حاصل شود اصل چیست؟

- الف. سببیت ب. عدم سببیت ج. سببیت عرفی د. عدم سببیت عرفی
۱۲. در صورتی که در سببیت اسبابی که شارع به طور قراردادی، آنها را سبب اعتبار مسببات دانسته، تردید شود اصل چیست؟

الف. براءت ب. استصحاب ج. سببیت د. استصحاب عدم

۱۳. اگر در اسبابی که موجب تحقق حکم می شوند تردید شود، مانند سرقت که موجب و سبب حد می شود، اصل چیست؟

- الف. براءت ب. استصحاب ج. سببیت د. استصحاب عدم
۱۴. چنانچه شخصی در گودال افتاده و دیگری که قادر به نجات اوست او را به حال خود رها کند تا بپیرد، سبب چگونه است و از نظر مشهور فقهاً حکم این مورد چه می باشد؟

- الف. سبب فلسفی، پرداخت دیه ب. سبب عقلی، براءت ج. سبب عدمی، بی گناهی د. سبب شرعی، پرداخت دیه

۱۵. مفاد قاعده «یرث القصاص من یرث المال» چیست؟

- الف. حق قصاص، در حقیقت و بالاصاله حق میت است ولی تنها استیفای آن به وارث می رسد.
ب. حق قصاص، در حقیقت و بالاصاله حق میت است ولی تنها همان حق عیناً به وارث منتقل می شود.
ج. پس از فوت صاحب حق، حق قصاص بالاصاله به ورثه نیز منتقل می شود.
د. حق قصاص در حقیقت و بالاصاله حق میت است و نه تنها استیفای آن بلکه حق قصاص عیناً به ورثه منتقل می شود.
۱۶. در بحث معاوضه دیه به جای قصاص، اگر در حق میت صورت پذیرد.....

الف. زوج و زوجة هم از قصاص ارث خواهند برد و هم دیه

ب. زوج و زوجة نه از قصاص ارث برده و نه از دیه

ج. زوج و زوجة از قصاص ارث می برند ولی از دیه ارث نمی برند.

د. زوج و زوجة از قصاص ارث نمی برند ولی از دیه ارث می برند.

۱۷. بر اساس نص و فتوی تنها چه کسی یا کسانی از دیه ارث نخواهند برد؟

- الف. زوج و زوجة ب. کلاله امی ج. کلاله ابی د. کلاله ابی و امی

۱۸. کدامیک از حدود در فقه امامیه موروث شناخته شده و موروث بودن آن اجماعی است؟

- الف. حد سرقت ب. حد قذف ج. حد ارتداد د. حد محاربه

نام درس: قواعد فقه ۲

رشته تحصیلی: گرایش: حقوق

کلاس درس: ۱۳۲۰۲۹۵

تعداد سوال: نه؛ ۳۰ تکلیف: — تئوری: —
زمان آزمون: (نیمه) تستی و تکلیفی: — تئوری: —

۱۹. مقتضای قاعده «الحد لا یورث» چیست؟

- الف. اقامه حد از باب تکلیف است نه حق
ب. اقامه حد از باب حق است نه تکلیف
ج. اقامه حد نه از باب تکلیف است و نه از باب حق
د. اقامه حد هم از باب تکلیف است و هم حق

۲۰. قاعده «لا یمین فی حد و لا کفاله و لا شفاعة فیه» آیا قابل تسری به تعزیرات هم هست؟

- الف. ظاهر نصوص این است که این قاعده هم به حدود اختصاص دارد و هم به تعزیرات.
ب. ظاهر نصوص این است که این قاعده قابل تسری به تعزیرات نیز هست.
ج. ظاهر نصوص این است که این قاعده اختصاص به حدود داشته و تعمیم حدود به تعزیرات قابل تأمل است.
د. ظاهر نصوص این است که این قاعده قابل تسری به حدود نیست.

۲۱. فقها مبنای قاعده «الحدود تدرب بالشبهات» را چه دانسته و آن را به کدامیک از حقوق اختصاص داده‌اند؟

- الف. مبنای این قاعده را تخفیف در حقوق الله دانسته و آن را به حق الله و حقوق الناس اختصاص داده‌اند.
ب. مبنای این قاعده را امتنان دانسته و از این رو آن را به حدود ناشی از حقوق الناس اختصاص داده‌اند.
ج. مبنای این قاعده را تخفیف در حقوق الله و امتنان دانسته و از این رو آن را به حدود ناشی از حقوق الناس و حق الله اختصاص داده‌اند.
د. مبنای این قاعده را تخفیف در حقوق الله و امتنان دانسته و از این رو آن را به حدود ناشی از حق الله اختصاص داده‌اند.

۲۲. در قاعده «الحدود تدرب بالشبهات» تعمیم معنای حدود به تعزیرات از باب چه دلالتی است؟

- الف. احادیث و روایات
ب. حکم عقل
ج. فحوا
د. مطابقه

۲۳. مراد از معنی «حدود» در قاعده «تدرب الحدود بالشبهات» چیست؟

- الف. قدر متیقن حدودی است که از حق الله ناشی می‌شود و نسبت به حدود دیگر نیز قابل شمول است.
ب. قدر متیقن حدودی است که حق الله ناشی می‌شود و نسبت به حدود دیگر قابل شمول نمی‌باشد.
ج. قدر متیقن حدودی است که از حقوق الناس ناشی می‌شود و نسبت به حدود دیگر قابل شمول نمی‌باشد.
د. قدر متیقن حدودی است که از حقوق الناس ناشی می‌شود و نسبت به حدود دیگر نیز قابل شمول می‌باشد.

۲۴. مفهوم لفظ «دره» در قاعده «الحدود تدرب بالشبهات» چیست؟

- الف. سقوط و دفع
ب. ثبوت و بقاء
ج. تخفیف و کاهش
د. دور کردن

۲۵. کدام گزینه مبین اختلاف دیدگاه بسیاری از فقهای اهل سنت و امامیه در مفهوم لفظ «شبهات» در قاعده «الحدود تدرب بالشبهات» می‌باشد؟

- الف. بسیاری از فقهای اهل سنت، شبهه را شامل هر نوع عامل و انگیزه تردید بر انگیز، در اجرای حدود دانسته‌اند و فقهای امامیه آن را به قصاص نیز تعمیم داده‌اند.
ب. بسیاری از فقهای اهل سنت، شبهه را به مراحل اثبات جرم و خصوصیات متهم تعمیم داده‌اند ولی فقهای امامیه آن را تنها به قصاص تعمیم داده‌اند.

ج. بسیاری از فقهای اهل سنت «شبهه» را به قصاص تسری داده‌اند و فقهای امامیه آن را به صورت عام شامل هر نوع عامل و انگیزه تردید بر انگیز، در اجرای حدود دانسته‌اند.

د. بسیاری از فقهای اهل سنت آن را به صورت عام شامل هر نوع عامل و انگیزه تردید بر انگیز، در اجرای حدود دانسته‌اند، در حالیکه در فقه امامیه عمدتاً شبهات به موارد چهل به حکم اختصاص یافته است.

نام درس: قواعد فقه ۲

رشته تحصیلی: حقوق

کد درس: ۱۲۲۰۲۹۵

تعداد سؤالات فقهی: ۳۰ تکلیفی: — تئوری: —
 زمان آزمون (بسته به تستی و تکلیفی): ۶۰ تئوری: —

۲۶. فقهای مذاهب اربعه (اهل سنت) مضمون روایاتی که در زمینه « درء الحد بالشبهه » وارد شده را
 الف. کافی نشمرده‌اند
 ب. مسلم و قطعی تلقی کرده‌اند.
 ج. ضعیف تلقی کرده‌اند.
 د. فاقد اعتبار دانسته‌اند.
۲۷. قول امامیه در قاعده « الحدود تدرو بالشبهات » چیست؟
 الف. در سند حدیث مناقشه کرده و عمل مشهور را کافی ندانسته‌اند.
 ب. قاعده را قبول کرده در موارد مختلف باب حدود و قصاص به آن استناد کرده‌اند.
 ج. قاعده را قبول کرده و تنها در موارد مختلف باب حدود به آن استناد کرده‌اند.
 د. عموماً در شبهات موضوعیه به آن استناد کرده‌اند.
۲۸. دیدگاه فقهای شیعه و جمهور فقهای عامه در خصوص قاعده « لاقصاص الا باذن الامام الا فی الموارد » چیست؟
 الف. فقهای شیعه این قاعده را الزام آور ندانسته و جمهور فقهای عامه بر آنند که اذن امام شرط در جواز قصاص است.
 ب. فقهای شیعه این قاعده را الزام آور شمرده‌اند و جمهور فقهای عامه بر آنند که اذن امام شرط در جواز قصاص است.
 ج. فقهای شیعه این قاعده را الزام آور شمرده‌اند و جمهور فقهای عامه بر آنند که اذن امام شرط در جواز قصاص نیست.
 د. فقهای شیعه این قاعده را الزام آور نشمرد و جمهور فقهای عامه نیز بر آنند که اذن امام در جواز قصاص شرط نیست.
۲۹. با توجه به قاعده « لاقصاص الا باذن الامام الا فی موارد » سیوطی جواز قتل محاربی که مرتکب قتل شده توسط امام یا ولی‌دم را از چه بابی می‌داند؟
 الف. آن را مطابق این قاعده می‌داند.
 ب. به جواز چنین قتلی اعتقاد نداشته و آن را موجب قصاص می‌داند.
 ج. بر جواز آن قایل بوده و در صور عدم اثبات، آن را موجب قصاص دانسته است.
 د. آن را به عنوان مستثنیات قاعده آورده است.
۳۰. با توجه به قاعده « الامتناع بالاختیار فی الجزایات » نظر شهید ثانی در رابطه با شخصی که توسط شخص دیگری به آتش افکنده شده و قادر به نجات خود می‌باشد و خود را نجات ندهد چیست؟
 الف. قایل به قصاص شده است.
 ب. قایل به دیه شده است.
 ج. قصاص را نفی کرده و مسئولیت ملکی را منحصر در ضمان مالی دانسته است.
 د. هم قصاص را نفی کرده و هم مسئولیت ضمان مالی را.